

Nr #1

Bidragsnamn

Egenkontroll av vattendjup

Förvaltning: Teknikförvaltningen
Kontaktperson: Tomas Loostrom

Vad var problemet?

Egenkontroll av vattendjup i hamnar är en årligen återkommande aktivitet som är mycket kostsam då entreprenör/er endast finns på fastlandet. Hamnavdelningen vill ta fram vattendjup på egen hand över hamnar på Gotland samt kartor och volymrapporter för att bedöma muddermassor. Kartorna används även av fartyg som ska angöra hamnar för att se att djupen är tillräckliga.

Vad gjorde ni?

Projektet är förvaltningsöverskridande mellan Teknikförvaltningen (hamnkontoret) och Samhällsbyggnadsförvaltningen (Geografisk Information). Hamnavdelningen samlar in data via egen sonar som de sedan levererar till geografisk Information. Datamängden är textbaserad och varje insamlad punkts geografiska läge beskrivs i x, y, z. GI beräknar sedan djupen i hamnarna samt var och hur mycket i volym som behöver muddras. Geografisk Information tar fram kartor som visar djupförhållandena samt var det eventuellt behöver muddras.

Vad blev resultatet?

Genom samarbetet mellan förvaltningarna har tidsåtgången kortats och kostnaderna för framtagandet har minskats. Geografisk Information levererar kartor med djupangivelser, områden som är grundare än mudderdjup samt volym på muddermassor till hamnkontoret. Geografisk Information tar även fram 3D-modeller med havsbotten, vattenyta, kajer och fartyg när önskemål om det finns. Från dessa modeller kan även filmer och bilder renderas ut. Hamnkontoret kan själva navigera runt i dessa 3D-modeller.

Nr #2

Bidragsnamn

Operationsdusch vid höftfraktur

Förvaltning: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kontaktperson: Henrik Bernhardsson och Anna Maria Kobierska Holm

Vad var problemet?

När en person bryter höften och behöver opereras så har vederbörande även behövt genomgå en helkroppsdusch. Detta har medfört ett stort lidande och inneburit en stor materialåtgång samt tidsåtgång för personalen. Det har i vissa fall även kunnat fördröja operationen. Denna tvättrutin har rekommenderats av nationella riktlinjer men stora studier på senare tid har visat att det inte påverkar infektionsrisken.

Vad gjorde ni?

Vi införde en ny rutin där man avstår från denna operationsförberedande dusch samt införde en checklista för standardisering av operationsförberedelserna. Vi tog del av rutinerna på andra sjukhus och statistikregistret "Rikshöft". Vi genomförde en självskattning av patienters smärtnivå för att kunna mäta hur en utebliven operationsdusch kan förbättra smärtsituationen.

Vad blev resultatet?

Vi har minskat patienters smärta samt genom checklistan underlättat hanteringen för andra avdelningar när patienter vårdas utanför ortopedavdelningen. Minskad materialåtgång har medfört både ekonomiska och miljömässiga förbättringar.

Nr #4

Bidragsnamn

Psykosociala teamet Hemse vårdcentral

Förvaltning: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kontaktperson: Eva Ahlin Sigrén

Vad var problemet?

Teamets olika professioner arbetade enskilt med patienterna. Det saknades sammanhållande planering runt patienten, i behandling och i dokumentation. Patienterna upplevde att de fick olik information och rådgivning angående sin behandling. Skapade stress och oro bland personal och patienter.

Vad gjorde ni?

Utvecklade teamarbetet/struktur med ett multimodalt team med fokus på sviktande psykiskt ohälsa. Teamet består av rehabkoordinator/distriktsköterska, vårdsamordnare, arbetsterapeut, sjukgymnast/fysioterapeut, psykolog, kurator, läkare, smärtläkare och psykiatriker. Vi utvecklade tydliga rutiner för att öka samarbete mellan professionerna.

Vad blev resultatet?

Vi ser att denna typ av teamarbete/struktur har underlättat och bidragit till en snabbare återgång i arbete och sysselsättning och hälsa för flertalet patienter. När rätt insats ges i rätt tid och patienten blir mer delaktig i sin behandling så blir det mer hållbart över tid för patienten. Resultatet av vårt utarbetade samarbete påvisar styrkan att vi har fokus på hela personen det vill säga personcentrerad vård. Arbetsmetoden har det senaste året gett oss möjlighet att utveckla interna och externa arbetssätt. Såsom utveckling av webbförmulär via 1177 och samverkan med externa aktörer ex Jobbvägen södra Gotland Arbetslivsenheten.

Nr #5

Bidragsnamn

Informationsfilmer rörande hörselrehabilitering och samtalsmarta vanor

Förvaltning: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kontaktperson: Ida Björling och Anna Rödin

Vad var problemet?

Patienter, närstående och personal är ofta oförberedda på vad hörselrehabilitering innebär. Mycket tid gick åt till information om sådant som hade varit värdefullt om patienten visste redan innan sitt första besök till oss. Därtill har närstående och patienter ofta bristande kunskaper när det gäller hur man kommunicera på ett effektivt sätt när en eller båda parter har nedsatt hörsel.

Vad gjorde ni?

Vi har gjort tre olika informationsfilmer, alla med tydligt och långsamt tal, bra ljud och undertexter. Den första filmen beskriver hur hörselrehabilitering på Gotland går till och vad patienten kan förvänta sig när hen kommer till oss. Då hörselrehabilitering är så mycket mer än bara utprovning av tekniska hjälpmedel, och hörseln inte blir "normal" med hjälp av tex hörapparater, har vi även valt att göra två filmer med tips och råd kring samtalsmarta vanor. Det går att se på filmerna när och var som helst. Filmerna innebär även att närstående kan ta del av informationen och att det finns möjlighet att repetera informationen vid behov.

Vad blev resultatet?

Patienterna är mer förberedda inför det första besöket till Hörselvården. Patienterna är mer delaktiga i sin rehabilitering och kan i och med det göra mer välgrundade val. Även närstående och personal har större möjlighet att vara delaktiga och kan ta del av informationen både före och efter mottagningsbesöken. I verksamheten kan audionomer och annan vårdpersonal fokusera på andra frågeställningar och ge bättre vård till patienten. Patienter som ringer till Hörselvården och som får prata med sekreterare kan enkelt hänvisas till att ta del av informationsfilmerna som på ett tydligt sätt svarar på många frågor.

Nr #6

Bidragsnamn

Ett pris på koldioxidutsläpp!

Förvaltning: Teknikförvaltningen
Kontaktperson: Nathalie Ahlstedt Mantel

Vad var problemet?

Klimatsmarta alternativ är ofta kortsiktigt dyrare än alternativet. För Teknikförvaltningen innebär det en målkonflikt mellan att köpa den billigaste varan, och samtidigt arbeta för att nå de politiskt beslutade klimatmålen. Eftersom Teknikförvaltningen står för de allra flesta av Region Gotlands utsläpp behövdes ett nytt verktyg för att förstå vad klimatförändringar kostar.

Vad gjorde ni?

Tekniska nämnden antog under våren 2023 ett internt pris på koldioxidutsläpp. Priset är baserat på ett medel av EUs utsläppsmarknad under föregående år. Syftet med priset var att möjliggöra investeringsunderlag som också visar på vad utsläpp kostar – och därmed möjliggöra mer klimatsmarta investeringar. Ett internt pris på koldioxidutsläpp har används brett i näringslivet, men ännu inte i en kommun.

Vad blev resultatet?

Det interna koldioxidpriset har testats och använts på Teknikförvaltningen under året, bland annat i byte av drivmedel, undersökning av energieffektiviseringar och i val av material i nybyggnationer. Koldioxidpriset för investeringen ska nu också anges i tekniska nämndens tjänsteskrivelser, och implementeringen fortsätter i nya processer på förvaltningen.

Nr #7

Bidragsnamn

Klimatanpassat Region Gotland

Förvaltning: Regionstyrelseförvaltningen, Teknikförvaltningen och Region Styrelseförvaltningen
Kontaktperson: Nathalie Ahlstedt Mantel

Vad var problemet?

Forskning visar att det är otvetydigt att mänsklig aktivitet genom utsläpp av växthusgaser har värmt upp hav, land och atmosfär, vilket i sin tur har orsakat förändrade förutsättningar på jorden i mycket snabb takt. Konkret innebär dessa klimatförändringar stora konsekvenser för Gotland, och alla som lever, bor eller verkar på ön, idag och i framtiden. Klimatförändringarna väntas accelerera under kommande år, och kustregioner är särskilt drabbade. Region Gotland har saknat ett strukturerat klimatanpassningsarbete.

Vad gjorde ni?

Region Gotland har med hjälp av SMHI tagit fram vår första klimatanpassningsplan som innehåller en övergripande bild av hur Gotlands klimat kommer att förändras och hur samhället kommer påverkas. Planen innehåller också konkreta klimatanpassningsåtgärder som Region Gotland behöver genomföra över tid för att säkerställa en trygg samhällsutveckling. Syftet är att skydda människor, natur, kultur och ekonomiska intressen från de negativa konsekvenser som klimatförändringarna tveklöst innebär för Gotland. Planen belyser därför också att Region Gotland har en mycket viktig roll i att utbilda, kommunicera, tillhandahålla rådgivning och stöd om klimatanpassning till hela samhället och alla som bor, lever och verkar på ön.

Vad blev resultatet?

Genom kommunikation, lärande och samverkan inom samhällsbyggnadsprocessen har arbetsgruppen över förvaltningsgränserna lyckats få fram Region Gotlands första klimatanpassningsplan, ökat kunskap, insikt och förändringsviljan hos medarbetare, deltagit i flera externa sammanhang såsom företagardagen för att delge information på ett transparent och tydligt sätt för att främja hållbar utveckling på Gotland.

Nr #8

Bidragsnamn

Översvämningskartan

Förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen och Teknikförvaltningen
Kontaktperson: Johanna Snöbohm

Vad var problemet?

I samband med att det skulle göras en ny översiktsplan för Gotland, framkom tydligt behovet av en översvämningskarta och en klimatanpassningsplan. Kartan behövs för att få en övergripande bild av sårbarheten vid extrema skyfall och havsnivåhöjning och visa var det finns risker på Gotland. Kraftiga skyfall kan ställa till problem med översvämnningar i städer och andra bebyggda miljöer. Skyfall innebär att det faller mycket mer regn än vanliga regnskurar och under en kortare period. Det uppstår ofta översvämnningar eftersom vattnet inte hinner rinna undan och stora regnmängder ställer också stora krav på avloppsledningsnätet. För att minska sårbarheten i samhället och öka vår anpassning till ett förändrat klimat krävs beredskap för både skyfall och översvämnningar.

Vad gjorde ni?

Vi insåg att vi själva kunde skapa en översvämningskarta med egna resurser på Samhälls- och Teknikförvaltningen. Vi har i det arbetet sammanställt och bearbetat information om skyfall, havsnivåhöjning och klimatscenarios, till en digital karta som kan användas både internt på regionen och externt av vem som helst som är intresserad. Översvämningskartan bygger på geografisk information om topografi, markinfiltration, olika typer av regn och havsnivåer.

Vad blev resultatet?

Kartan som redan börjat användas i praktiken ger en god indikation på var det finns risk för översvämningsproblematik och var det kan behöva utredas vidare. Den används bland annat i stadsplanering och olika byggprojekt eftersom problemen med skyfall, förvärras ju mer av markytan som är hårdgjord. Det är speciellt viktigt när fler och fler människor bor i städer eftersom områden som historiskt använts som just översvämningsområden istället används för bostäder. Kartan lägger även en grund till den klimatanpassningsplan som Region Gotland tagit fram i samarbete med SMHL. Att ta fram en översvämningskarta i sig är inte unikt. Många andra kommuner har också gjort det. Det som gör den här kartan spännande är att vi valt att publicera den offentligt i en tilltalande och förstäelig produkt. Vem som helst kan använda den. Det är bara att googla, Översvämningskarta Gotland.

Nr #9

Bidragsnamn

Tillsammans gör vi vården säkrare

Förvaltning: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kontaktperson: Utvecklingshandledare Per Stenberg och Patientsäkerhetsstrateg Marina Lorentzon

Vad var problemet?

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) konstaterade vid inspektion att vi behövde utveckla patientsäkerhetskulturen och förbättra vårt systematiska patientsäkerhetsarbete.

Vad gjorde ni?

Fyra frivilliga verksamheter testade ett nytt arbetssätt med regelbundna multiprofessionella patientsäkerhetsgenomgångar. Piloternas erfarenheter ledde till beslut om breddinförande av ett nytt arbetssätt enligt metoden Gröna korset för all personal som arbetar med eller nära patienterna.

Verksamheterna har under sitt införande erbjudits följande stöd:

Introduktionsutbildning, tillgång till pilotverksamheter och deras erfarenheter, introduktionsfilmer, öppna digitala föreläsningar om Gröna korset, verksamhetsanpassade presentationer, workshops med olika teman, elva digitala erfarenhetsforum, digitalt stöd för sammanställning och analys, hemsida och arbetsgrupp på intranätet, metodbeskrivning och mallar, lokala och extern handledare (expertcoach från SLL), och utbildning i förbättringskunskap.

Vad blev resultatet?

Idag är medarbetarnas regelbundna patientsäkerhetsgenomgångar grunden för det systematiska patientsäkerhetsarbetet inom HSF. De som arbetar nära patienterna och kan verksamheten bäst träffas nu regelbundet (vid 24-timmars verksamhet upp till tre gånger per dygn) och identifierar, bedömer, diskuterar och rapporterar skador, tillbud och risker. Antalet vårdavvikelser har ökat med 80% vilket är ett tecken på att vi nu är mer uppmärksamma och att avvikelser rapporteras i större omfattning. Flera medarbetare vittnar också om en mer utvecklad patientsäkerhetskultur. Arbetet med införande och utveckling av arbetsmetoden fortsätter.

Nr #10

Bidragsnamn

FOSSAM

- ett samverkansteam

Förvaltning: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Socialförvaltningen, Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen och Regionstyrelseförvaltningen.
Kontaktperson: Elisabeth Jonsson Höök

Vad var problemet?

Att gå ut skolan med godkända betyg är en viktig skyddsfaktor i livet. Trots det ökar skolfrånvaron. Tidiga insatser och samverkan är kända framgångsfaktorer.

Vad gjorde ni?

I Samverkansforum för barn- och unga genomfördes en seminarierie för ökad kunskap och förståelse kring problematiken med skolfrånvaro. En styrgrupp med ansvariga chefer tog fram en projektbeskrivning för samverkan. Ur den växte FOSSAM fram. Ett samverkansteam mellan Råd och stöd, Första linjen, skolan och Barn- och elevhälsan. Bärande idé är att det ska vara enkelt och tillgängligt att komma i kontakt med ingående verksamheter och att barn och deras familjer ska få ett samordnat stöd.

Vad blev resultatet?

För flera av de elever som varit uppe i FOSSAM har skolnärvaron ökat och familjerna har fått stöd efter behov. De verksamheter som burit in ärenden har fått ny energi att arbeta vidare med elev och familj. Ingående verksamheter har fått ökad kunskap om varandras verksamheter och att samverkan inte är lätt, men så rätt för dem vi är till för.

Nr #11

Bidragsnamn

Innovationssystem Gotland

Förvaltning: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kontaktperson: Catrine Wikström

Vad var problemet?

Låg forskningsgrad och få innovationer inom hälso- och sjukvården på Gotland.

Vad gjorde ni?

Projektet har tagit fram en arbetsmodell som i fem olika steg möjliggör att medarbetares idéer tas vidare till forskningsförstudier i samverkan med forskare från Uppsala universitet, innovationsutvecklingsprocesser i samverkan med Science Park Gotland eller i intern verksamhetsutveckling. Arbetsmodellen har tre bärande delar; lotsning, matchning och såddfinansiering.

Vad blev resultatet?

Projektet har stärkt forskning och innovation i den gotländska hälso- och sjukvården genom samverkan mellan Region Gotland, Uppsala universitet och Science Park Gotland. Arbetsmodellen har fungerat och har potential att implementeras i alla förvaltningar inom Region Gotland, samt att spridas till andra regioner, universitet och Science Parks som önskar utveckla sin forsknings- och innovationskapacitet i samverkan. Totalt 88 st idéer har omhändertagits, fördelat på knappt 70 personer varav 67 % kvinnor och 33 % män. Åtta st forskningsförstudier har gjorts i samverkan mellan Uppsala universitet och Region Gotland och 4 st innovationsutvecklingsprocesser har gjorts i samverkan mellan Region Gotland och Science Park Gotland. Ett företag har bildats. Projektet har bidragit till nya sätt för forskare och praktiker att nå varandra samt skapat möjligheter för starkt forskningssamverkan. Projektet har möjliggjort att forskare och praktiker etablerat kontakt som kan resultera i framtida större samarbeten och forskningsansökningar.

Nr #12

Bidragsnamn

Effektivisering av diabetesscreening / ögon

Förvaltning: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kontaktperson: Sofia Norén och Anne-Kristine Limbach

Vad var problemet?

Långa väntetider för diabetesscreening av ögon.

Vad gjorde ni?

I stället för att vid besöket ge pupillvidgande droppar här på plats får patienterna droppar hemskickade med kallelse. De får instruktioner och tar dem själva i god tid innan besöket. När de kommer hit kan vi direkt ta foton i stället för att patienten måste vänta här för att få effekt av dropparna.

Vad blev resultatet?

Besöken går mycket snabbare (tiden har mer än halverats) och vi hinner med fler patienter. Patienterna slipper väntetid och vi har eliminerat köerna permanent.

Nr #13

Bidragsnamn

Prioriteringsmodell för detalplaner

Förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen
Kontaktperson: Richard Löwenborg

Vad var problemet?

Det råder stort behov av att få fram planlagd mark på Gotland då vi förnärvarande mer eller mindre saknar planberedskap. Inte minst märks det för behovet av att få igång byggandet av bostäder som är en avgörande faktor för att främja befolkningsökning och utveckling av näringslivet. Samhällsbyggnadsförvaltningen genom planenheten har under flertalet år haft många detaljplaneuppdrag och samtidigt begränsat med resurser. Detta har resulterat i att en s.k. plankö har uppstått, vilket har påverkat möjligheterna att handlägga uppdragen effektivt. Förvaltningen har saknat en tydlig prioriteringsmodell, vilken skulle kunna skapa möjlighet att snabbare fördela och handlägga detaljplaner som t.ex. kan bidra till bostadsförsörjningen.

Vad gjorde ni?

Inom nämndprocessen för miljö- och byggnämnden har diskussioner förts om hur arbetet med bostadsförsörjning kan förbättras och utifrån det gavs ett uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att ta fram en prioriteringsmodell för detaljplaneuppdragen. Det gjordes en omvärldspaning för att se hur olika kommuner arbetar med prioriteringar. Även stämt av vad lagstiftningen tillåter, hänsyn har även tagits till den mängd uppdrag där handläggning var pågående. Inspel och samverkan har först skett internt inom tjänstemannaorganisationen. Förslaget togs upp till miljö- och byggnämnden för att politiken ska möjliggöra påverka. Efter inspel omarbetades förslaget och samverkades med presidierna för regionstyrelsen, tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden genom att det föredrogs på samhällsbyggnadsberedningen. Politiken kom med inspel som lades till i modellen och även justerade delar av ursprungsförslaget.

Vad blev resultatet?

Arbetet resulterade i att politiken kände sig trygga med att ta ett beslut om att införa en prioriteringsmodell. Efter beslutet har det blivit tydligt hur ärenden fördelas till handläggning, d.v.s. vilka förutsättningar gäller för att ett ärende ska bli prioriterat eller inte. Följeffekter av att prioriteringsmodellen infördes är bl.a. att det bidragit till en bättre arbetsmiljö för medarbetarna på planenheten då det blivit lättare att besvara alla de frågor som gällt hur fördelning av ärenden sker. Det har blivit tydligare för sökanden även om vi ännu inte sett full effekt av modellen.

Nr #14

Bidragsnamn

Samarbete för hållbar mobilitet

Förvaltning: Regionstyrelseförvaltningen
Kontaktperson: Anna Bäckstade

Vad var problemet?

Projektgruppen kring Mobilitetsveckan hade en otydlig struktur, där ansvarsområden och roller inte var klart definierade. Detta ledde till problem med dubbelarbete, där samma uppgifter oavsiktligt hanterades av flera personer, samt brus i kommunikationen, vilket resulterade i ineffektivitet och otydlighet för deltagarna.

Vad gjorde ni?

För att hantera utmaningarna, tog Energicentrum initiativet att skapa ett särskilt forum och en styrgrupp. Syftet var att främja samverkan och kommunikation mellan aktörerna. I detta nya forum, fastställdes tydligare ansvarsområden och roller för alla inblandade. Detta gjorde det möjligt för varje deltagare att förstå exakt vad deras uppgifter var och hur de skulle samarbeta med andra styrgruppsmedlemmar.

Vad blev resultatet?

Resultatet av dessa åtgärder blev en betydligt mer strukturerad och effektiv Mobilitetsvecka. Med en tydligare kommunikation blev arrangemanget mer tillgängligt och lättförståeligt för allmänheten. Arbetsbördan fördelades jämnt bland de inblandade, vilket gav minskad stress och förbättrade samarbetet. Dessutom blev uppföljningsprocessen tydligare, vilket underlättade utvärdering och kontinuerlig förbättring av Mobilitetsveckan.

Nr #15

Bidragsnamn

Energiväskan

Förvaltning: Regionstyrelseförvaltningen
Kontaktperson: Therese Wilhelmsson

Vad var problemet?

Det senaste årets höga elräkningar i kombination med den klimatkris vi befinner oss i, har skapat stor oro hos många villaägare. Det har varit svårt att veta vart man ska börja för att kunna påverka sin situation. Många har till och med frusit i sina hem under vinterhalvåret pga sänkt inomhustemperatur. Det behövdes en kostnadsfri och lättillgänglig hjälp för privatpersoner att få koll på både elanvändning och för att hitta husets energitjuvar.

Vad gjorde ni?

Energicentrum köpte in ett antal mätverktyg och satt ihop fyra energiväskor. Kontakt med Gotlands bibliotek etablerades och vi satte en gemensam plan för hur konceptet skulle se ut och hur utlåningsförfarandet skulle hanteras. Eftersom verktygen har relativt krångliga manualer och flera av dem utan svensk översättning, skapade vi en kortfattad och samlad instruktionsmanual. Med hjälp av QR-koder i manualen kan man på ett enkelt sätt få mer information och även tips på bra åtgärder som kan göra skillnad för både plånbok och klimat.

Vad blev resultatet?

Arbetet resulterade i en Energiväska fylld av verktyg som ska hjälpa gotlänningar att hitta energitjuvarna i sina hem. Helt kostnadsfritt! Det enda som behövs är ett giltigt lånekonto på Gotlands bibliotek. Energiväskan kan lånas på öns alla bibliotek. Almedalsbiblioteket hanterar distribuering och leveranser tillsammans med övriga boksortimentet som skickas till öns bibliotek. Klimatsmart! Väskorna har sedan lansering i oktober 2023, varit bokade fram tills maj 2024.

Nr #16

Bidragsnamn

Workshop för blivande föräldrar

Förvaltning: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kontaktperson: Annette Kolmodin

Vad var problemet?

Kvinnokliniken erbjuder blivande föräldrar information om förlösning/smärtlindring och information om amning, anknytning och jämställt föräldraskap. Under pandemin blev alla våra föreläsningar i aulan inställda och över gick till informationsträffar via länk. Vi som höll i dessa märkte att upplägget inte var tillfredsställande varken för de blivande föräldrarna eller för oss som höll i föreläsningen. Vi märkte även att paren saknade den sociala aspekten i att inte få träffa andra blivande föräldrar.

Vad gjorde ni?

Vi funderade på om det kanske var dags att ändra konceptet helt. Vi har sedan länge pratat om att bjuda in andra verksamheter som den nyblivna familjen eventuellt kommer att möta under barnets första levnadsår.

Vi skickade ut en inbjudan till intressanta verksamheter och bjöd in till ett möte för att berätta om vår idé. De flesta tyckte att det lät som ett spännande koncept och ville väldigt gärna delta i detta. Därefter började vi leta efter en rymlig lokal och valet föll på Ljusgården på Visborg eftersom det är en stor lokal där samtliga verksamheter får plats.

Vad blev resultatet?

Var sjätte vecka mellan 16.00–19.00 har vi avsatt tid till våra blivande föräldrar. Inbjudan och bokning sker via barmorskemottagningen. Kvällen startar med en kort föreläsning om förlösning och BB och därefter får de inbjudna chans att träffas och prata under en kort paus med lite frukt och dryck. De blivande föräldrarna delas sedan upp i mindre grupper och placeras ut till de olika verksamheterna som förberett med material och information vid sina "stationer". Efter 15 minuter är det dags att rotera ett snäpp och varje grupp går till nästa "station". Verksamheterna som idag ingår är: **Barmorskemottagningen, Amningshjälpen, Familjerådgivningen, BB/förlösning, Barnkliniken, Barnavårdscentralen, Öppna förskolan Myllan och psykolog/kurator.** Detta koncept verkar väldigt uppskattat från blivande föräldrar. Att få träffa andra blivande föräldrar och representanter från de olika verksamheterna innan barnets födelse hoppas vi skapar trygghet. Det ger även oss inom de olika verksamheterna chans till ett bättre samarbete och kunskap om våra olika arbeten.

Nr #17

Bidragsnamn

Resan mot hållbar Hansestad – platsutveckling genom besökshantering

Förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen
Kontaktperson: Louise Hoffman Borgö

Vad var problemet?

I Världsarvet Hansestaden Visby finns det utmaningar med att balansera behov hos lokalsamhället med att vara ett populärt besöksmål.

Vad gjorde ni?

Vi prövade Unescos metod för hållbar och ansvarstagande turismutveckling i världsarv i Visby. Sex aktörer i världsarvet samarbetet kring att kartlägga och analysera utmaningarna och möjligheterna kring turismen och lokalsamhället i världsarvet. Vi tog gemensamt fram strategiska ställningstaganden kring detta och såg på den nuvarande organisationen i världsarvet och hur vi samverkar.

Vad blev resultatet?

De två största resultaten från projektet var att alla sex samarbetspartners tillsammans med hela världsarvrådet skapade en gemensam vision för hur vi vill att platsen dvs. världsarvet ska utvecklas i framtiden. Det andra var att vi såg att organisationen för världsarvsarbetet saknade en strategiskt hög nivå där arbetet kopplad mer till hela Gotlands utveckling. Därför lade vi till en styrgrupp till världsarvsrådet med regionledningen, länsledningen och museiledningen. Styrgruppen ska komma överens om inriktning för världsarvsarbetet utgående från fastställda mål och vision i "Strategi och handlingsplan för världsarvet Hansestaden Visby 2020-2030". Gruppen ska skapa förutsättningar för samhandling och se synergier med andra stora samhällsfrågor på Gotland och i omvärlden.

Nr #18

Bidragsnamn

Samordningsmottagningen Vårdcentralen Visby Norr

Förvaltning: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kontaktperson: Christine Svensson, Zorica Grufberg och Magnus Vretblad

Vad var problemet?

Vårt mål var att skapa ett personcenterat bemötande av patienter med en komplex problematik som traditionellt varit svåra att bemöta inom primärvårdens ramar och därför lett till många och frekventa vårdkontakter och stor vårdkonsumtion och frustration.

Vad gjorde ni?

Vi startade ett team bestående av vårdkoordinator, sjuksköterska och läkare. Grunden i arbetet är ett personcenterat perspektiv där helheten beträffade patientens aktuella situation identifieras och fokus på möjliga insatser som ligger inom primärvårdens uppdrag genomförs liksom samverkan med andra samhällsaktörer.

Vad blev resultatet?

Minskat vårdbehov, påtagligt sänkta samhällskostnader p.g.a minskat behov av insatser. Fokus på rätt insatser inom rätt område. Minskad frustration hos såväl patienter som medarbetare inom vården. Upplevelse av bättre vård och bemötande.

Nr #19

Bidragsnamn

Kill Hepatit C

Förvaltning: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kontaktperson: Cathy Edin och Sven Montelius

Vad var problemet?

WHO mål är att eliminera hepatit till 2030. Det finns personer som har hepatit C utan att veta om det. På lång sikt kan sjukdomen ge levercirros och cancer. Nu finns effektiv behandling mot hepatit C.

Vad gjorde ni?

För att försöka finna personer som har hepatit C och erbjuda behandling samarbetade infektions- och lungmottagningen med smittskyddsenheten kring en satsning med syfte att nå personer i riskgrupper. Information gick ut till olika enheter inom både sjukvård och primärvård om hur man enkelt kunde erbjuda provtagning. Screening erbjöds alla gravida via barmorskemottagningen. Direktdialog fördes med bla. Akutmottagningen, hjärtmottagningen, Ungdom/STI mottagningen. Likaså har vi samarbetat med socialförvaltningen där information & provtagning erbjudits på plats på Hansagården, Birkagårdens dagverksamhet Ansgar samt Samhall arbetsplats. Provtagning har även erbjudits på avsedda stationer i Visby, Fårösund, Hemse & Slite. Samt direktkontakt med vår mottagning för att enkelt kunna få en provtagningsremiss. Media har även varit en viktig kanal, där vi gått ut med satsningen i form av både annons i tidningen, reportage med patient och vårdpersonal i Gotlands allehanda, helagotland.se samt P4 Gotland.

Vad blev resultatet?

Ungefär 700 personer har lämnat prov, ca 500 genom screening av gravida och ca 200 genom övrig provtagning inom projektet. Ingen av dem hade hepatit C vilket är bra men vi vet att det sannolikt finns personer på Gotland som bär på virusjukdomen utan att veta om det. Det är inte bara de som haft injektionsmissbruk som kan ha fått sjukdomen. Har man fått blodtransfusion före 1992 kan man ha blivit smittad. Satsningen kommer att fortsätta och vi kommer hela tiden att ompröva fokus på riskgrupperna.

Nr #20

Bidragsnamn

Samverkan Anhörigstöd

Bidragsnamn

Förvaltning: Socialförvaltningen
Kontaktperson: Therese Funk, Anna Nordin, Åsa Fagerlund, Maria Brånström.

Vad var problemet?

Många människor, både barn och vuxna, är anhöriga till en person som har fysisk eller psykisk ohälsa, ett beroende eller en funktionsnedsättning. För många kan anhörigskapet vara belastande och påverka den egna hälsan. Det är dock inte alla som identifierar sig som anhöriga och ännu färre som vet att det finns hjälp och stöd att få.

Inom socialförvaltningen jobbar man med stöd till anhöriga inom flera olika verksamheter (Anhörigstödet, Familjestödsenheten, Alkohol- och drogrådgivningen och MiniMaria). Vi uppfattade dock att det kunde vara svårt för invånarna på Gotland att veta var man kunde vända sig när man upplever ett belastande anhörigskap.

Vad gjorde ni?

Under 2023 har vi som jobbar med anhörigstöd inom de olika verksamheterna skapat en samverkansgrupp. Vi har träffats regelbundet för att utveckla våra verksamheter, med syftet att anhöriga på Gotland i högre utsträckning ska få det stöd de behöver. Vi har skapat "en väg in" genom en gemensam informationssida, vi har utvecklat informationen om anhörigstöd på 1177, och vi har skapat en reklamkampanj som syns på busskurer över hela ön. Vår föreläsning med Anders Hansen i Ica Maxi arena var kanske det som gav mest uppmärksamhet till gruppen anhöriga, en grupp som annars sällan uppmärksammas.

Vad blev resultatet?

Vår samverkan har också lett till ökad kunskap om varandras områden, vilket gör att vi i större utsträckning kan hjälpa de vi möter till rätt ställe. Vår samverkan har gjort skillnad och kommer att fortsätta göra skillnad för en stor grupp i samhället som ofta kämpar i det tysta.

Nr #21

Bidragsnamn

Efterlevandelots

Bidragsnamn

Förvaltning: Socialförvaltningen
Kontaktperson: Therese Funk

Vad var problemet?

Vi vet att personer som mist någon i suicid har en ökad risk att själv drabbas av psykisk ohälsa och suicid.

Problemet var att det inte fanns ett strukturerat stöd för efterlevande.

Vad gjorde ni?

Under 2023 lanserades Efterlevandelots. Ett viktigt och förbyggande arbete i det suicidpreventiva arbetet. Arbetet är ett samarbete mellan RSF, SOF, HSF samt polisen.

Vi har gjort följande:

- Skapat två e-tjänster för att ta emot ärenden från tjänstepersoner och privatpersoner
- tagit fram informationsmaterial
- skapat rutiner och överenskommelser mellan Socialförvaltningen, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och polisen.

Vad blev resultatet?

Idag finns det tre efterlevandelotsar som i sitt uppdrag kan ge vägledning för personer som är efterlevande. Vilket kan bidra till minskad ohälsa.

Nr #22

Bidragsnamn

Grönplan för Gotland

Bidragsnamn

Förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen, Teknikförvaltningen och Regionstyrelseförvaltningen
Kontaktperson: Johanna Snöbohm

Vad var problemet?

Samhället står inför många stora utmaningar – ojämlik hälsa, klimatförändringar och utarmning av biologisk mångfald är några av dem. Vi vet att grönska och natur har stor potential att bidra till att hantera flera av dessa samhällsutmaningar samtidigt. Genom att planera var grönska och natur behövs kan värdet av den öka. Region Gotland har haft ett stort behov av att klargöra grönskan och naturens värden och funktioner för att skapa bättre förutsättningar för en hållbar fysisk planering på hela Gotland och även för en hållbar förvaltning av Region Gotlands mark.

Vad gjorde ni?

Region Gotland tog fram en grönplan som kartlägger och beskriver Gotlands grönska och natur. Grönplanering handlar om att synliggöra och utveckla värden som natur och landskap kan bidra med för att få långsiktig hållbara livsmiljöer, för såväl människor som biologisk mångfald. Arbetet har varit ett samverkansprojekt mellan framför allt SBF, TKF och RSF och i arbetet har även förtroendevalda, föreningsliv, intresseorganisationer, myndigheter, allmänheten och markägare involverats.

Vad blev resultatet?

Genom grönplanen skapas samhällsnytta för hela Gotland. Nu finns kunskapen som behövs för att kunna samplanera grönska och natur med exempelvis bebyggelse och trafik. Region Gotland har hittat ett arbets sätt för att jobba med gröna värden genom hela samhällsbyggnadsprocessen och nu finns kvalitativa planeringsunderlag och en politisk viljeriktning för hur vi ska jobba med detta. Grönplanen har skapat en gemensam målbild för framtidens livsmiljöer på Gotland, både för miljön och för människorna. Planen pekar ut en vision, mål, strategier, riktlinjer och åtgärder med syftet att skapa ett attraktivt och hållbart Gotland i linje med den regionala utvecklingsstrategin och globala hållbarhetsmål. Planen är antagen av regionfullmäktige och flera utpekade åtgärder är påbörjade. Grönplanen har också inspirerat privata aktörer att på eget initiativ skapa insatser för att öka tillgängligheten till grönska och attraktionskraften i sitt närområde. Det kommer bidra till bättre hälsa, ökad jämlikhet och välmående i ett landsbygdsperspektiv. Här kan du ta del av grönplanen: www.gotland.se/grönplan

Nr #23

Bidragsnamn

Förbättringar inom graviditets- och förlossningsvård

Förvaltning: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kontaktperson: Jan Wesström

Vad var problemet?

1. Förlossningsvården i Visby har ej kunnat erbjuda efterfrågade vattenfödslar.
2. Gotländska kvinnor behövde åka till Stockholm för fostervattensprov.
3. Obstetriska ultraljudsenheten var delad med barmorskor på Korpen och läkare på Lasarettet.
4. Förbättringspotential vad gäller att minska separationstid mellan nyfött barn och föräldrarna.
5. Långa värdtider vid igångsättning av förlossningar med sämre patientupplevelse och risk för platsbrist som följd.

Vad gjorde ni?

1. All personal på förlossningen har erbjudits utbildning i vattenvattenfödslar. Nu erbjuds sådan till kvinnor som önskar detta och som inte har några riskfaktorer.
2. Kompetens finns nu för att utföra fostervattenprov på Gotland.
3. All obstetrisk ultraljudsdiagnostik är samlat på Korpen.
4. Samarbete med barnkliniken och operationsavdelningen, utbildning och erfarenhetsutbyte av och med fastlandsklinik.
5. Deltar i nationell studie där man jämför förlossningstid och föräldrarnas upplevelse av igångsättning av förlossningen i hemmet eller på sjukhus.

Vad blev resultatet?

1. Mycket bra skattad förlossningsupplevelse. Personalen nöjda att kunna erbjuda efterfrågat förlossningssätt.
2. Kvinnor behöver inte åka till fastlandet för fostervattensprov vilket ger minskade kostnader och nöjdare patienter.
3. Nära teamarbete på obstetriska ultraljudsenheten med bättre färdighets- och kunskapsöverföring m.m.
4. Nöjdare föräldrar och barn. Lugnare nyföddhetstid.
5. Delaktighet i viktig forskning.

Nr #24

Bidragsnamn

Läkemedelsautomat

Bidragsnamn

Förvaltning: Socialförvaltningen
Kontaktperson: Marianne Lyttkens

Vad var problemet?

Hantering av läkemedel i personers hem är mycket vanligt förekommande. Personal från olika aktörer kan vara involverade i hanteringen (hemtjänst, omsorg om personer med funktionsnedsättning, hemsjukvård, vårdcentral, öppen- och slutenvård). Det finns i dag många avvikelser inom hemtjänst och hemsjukvård kopplade till läkemedelshantering i hemmet. En avvikelse kan innebära att hemtjänst och omsorgspersonal glömmet att ge, eller missar att ge, medicin till patienten på rätt tid eller överhuvudtaget. Flertalet av samtalen till sjuksköterskorna handlar om brister i delar av processen kring läkemedelshantering i hemmet. En läkemedelsautomat säkerställer att rätt medicin ges på rätt tid. Det är sedan en längre tid tillbaka svårt att rekrytera omvårdnadspersonal. Det i kombination med att vi får fler äldre gör att personalen helt enkelt inte räcker till.

Vad gjorde ni?

Vi började med en pilot som startade senhösten 2021. Beslut om breddinförande fattades redan innan piloten var avslutad. Under 2023 har läkemedelsautomater erbjudits över hela ön. Sjuksköterska i hemsjukvården bedömer vilka patienter som kan vara lämpliga för en läkemedelsautomat utifrån förutbestämda kriterier. Det är viktigt att det är en person som vill ta sina mediciner och som förmår både fysiskt och kognitivt att göra det med hjälp av en automat. Projektet och breddinförandet har genomförts i ett nära samarbete mellan avdelningarna hem-sjukvård, hemtjänst och omsorgen om personer med funktionsnedsättning i socialförvaltningen.

Vad blev resultatet?

Flertalet patienter har nu färre besök av omvårdnadspersonal då de med hjälp av automaten klarar sitt medicinintag själv. Vanligast förekommande är en minskning med 1 – 2 besök/patient om dagen, men ett exempel från piloten är en person som tidigare hade åtta besök per dag men nu enbart behöver två besök. Med detta exempel, och det finns fler sådana, tydliggörs en resursvinst i tid som nu samma personal kan använda till att besöka andra patienter och på så sätt komma fler till gagn. Samtidigt ger det en större frihet till patienten som inte behöver vara hemma exakt den tiden hemtjänsten kommer.

Nr #25

Bidragsnamn

En unik metod för att främja skolnärvaro

Förvaltning: Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, Ungdomsavdelningen
Kontaktperson: Annica Björkman Linnerud

Vad var problemet?

Skolfrånvaron på Gotland ökar. Det skapar ett starkt lidande för eleven som drabbas och riskerar att leda till ett utanförskap med en spiral av psykiska- och fysiska hälsoproblem.

Vad gjorde ni?

Ungdomsavdelningen har utvecklat en unik metod för att åtgärda problematisk skolfrånvaro. Vi fyller de glapp som finns utanför skolans och andra myndigheters uppdrag och koordinerar de individuella insatserna. Vi arbetar dessutom åtgärdande nära eleven. Fritidsledare/Närvaro-coacher på Ungdomsavdelningen har en unik möjlighet att möta eleven där den är, såväl i skolan, i hemmet, digitalt eller var som helst på ön. Varje insats är unik och hanteras därefter. Närvaro-coacherna som även arbetar på Ungdomsgård och fält är trygga vuxna som finns kvar i andra sammanhang efter insatsens slut.

Vad blev resultatet?

I ett gott samarbete med Klinteskolan och Högbykolan samt andra viktiga aktörer så har vi hjälpt flera elever till en högre närvaro. Vissa elever har även fått nya vänner och en mer meningsfull fritid genom att tex besöka ungdomsgården regelbundet. Det som från början var ett projekt har nu lett till att vi fått utökad ram för att arbeta strukturerat med skolfrånvaro. Metoden fungerar. Nu vill vi bredda och hjälpa flera!

Nr #26

Bidragsnamn

Bokskåp för alla – ett samarbete med Röda Korset

Förvaltning: Teknikförvaltningen
Kontaktperson: Pernilla Johansson

Vad var problemet?

Tendensen till att man inte läser böcker lika mycket längre ur bland annat ett psykosocialt folkhälsoperspektiv.

Vad gjorde ni?

I projektet har vi samarbetat, Röda Korset och Teknikförvaltningen. Region Gotland byggde 10 bokskåp och placerade ut i tätorterna. Röda Korset samlade böcker och gemensamt har vi fyllt på böcker i skåpen under sommaren. Vi har försökt skapa möjligheter till att öka läsning av böcker, gett människor möjlighet som kanske inte har råd eller kan köpa böcker, återbruk av använda böcker och förhoppningsvis skapat sociala sammanhang och möten.

Vad blev resultatet?

Mer än 3000 böcker har bytt ägare under sommaren. Utöver den siffran har allmänheten och personal fyllt på med egna böcker. Vi har fått mycket fin respons på projektet och framförallt personalen ute på plats har fått komplimanger när de har fyllt på skåpen. Det finns en önskan från flera håll om att fortsätta projektet som var tänkt som ett sommarprojekt. Känslan av att ha bidragit till folkhälsa och fått samarbeta med Röda Korset om en god sak gör att man kan sova gott om natten.

Vill du läsa mer om förnyelsepriset eller se filmer på årets vinnare?

Rikta kameran på din telefon mot QR-koden (<https://gotland.se/utveckla-gotland/fornylse-och-innovation/fornylsepriset>) och tryck på länken.

